

SUB STEAUA FRATELUI MAI MARE

Acad. Gheorghe ȚIBÎRNĂ

Îmi este nespus de greu să vorbesc despre fratele meu, academicianul Constantin Țibîrnă, pentru că și acum îi simt prezența în tot ce fac. Cu siguranță că fratele meu face parte din oamenii care pleacă în eternitate doar prin fizicul lor, sufletul însă rămâne să ne ajute și să ne îndrumeze pe noi, cei rămași.

În familia părinților noștri au crescut 6 copii, cu diferențe mari de vârstă: între fratele mai mare (Vasile) și mine diferența era de 22 de ani, după care urma fratele Constantin cu 15 ani diferență. Când m-am născut, deci, Costică învăța la liceul „Ion Creangă” din Bălți. Știu doar din ce-mi povesteau părinții, că a fost primul la învățătură și în școala primară din sat, și la liceu. A fost bursier, iar pe atunci bursă la liceu aveau doar cei mai buni dintre cei mai buni.

Amintirile mele personale despre Costică încep cu anii lui de studenție, când venea vara în vacanță din Chișinău, de la Institutul de Medicină. Copilăria mea a trecut sub steaua fratelui Costică, de care era mândră toată familia noastră, iar mama Maria în mod deosebit.

Când am absolvit școala, nu s-a mai pus în discuție ce profesie să-mi aleg. Desigur că am vrut să urmez calea fratelui și să devin chirurg, ca dânsul. Când am intrat la facultate, el era deja doctor în medicină și șeful catedrei de chirurgie. Nu mi-a fost ușor deloc, pentru că situația mă obliga să fiu bun, să fiu eminent, pentru ca să nu-l fac de rușine pe Costică, care între timp ajunsese profesor. Fratele era foarte principial, exigent și, în plus, mai avea și indicații de la mama să mă „țină din strâns”.

Am urmat apoi studiile la aspirantură, la Centrul Oncologic din Moscova. De aici am amintiri foarte frumoase și dragi despre întâlnirile mele cu Costică, care venea la Moscova la Congrese sau conferințe. Ne plimbam, mă ducea la muzee și, desigur, la vreun restaurant să mă servească cu ceva gustos. Îi arătam manuscrisele mele, rezultatele experiențelor, primeam un sfat și după asta mă simțeam mai sigur. Mă bucuram, când mă lăuda și-mi spunea că nu l-am dezamăgit.

Reîntors la baștină doctor în medicină, mi-am început activitatea la Institutul Oncologic din Moldova condus pe atunci de Ghivi Honelidze, care, apropo, era un bun prieten cu Costică. Devenind chirurg, relațiile și comunicarea mea cu fratele au căpătat un nou aspect. Discutam de la egal la egal, uneori operam împreună și fiecare oră petrecută cu dânsul mă făcea să mă îmbogățesc spiritual și profesional.

Îmi trezea admirație nu numai profesionalismul lui de chirurg, ci și alte calități, precum simțul umorului, bunătatea, omenia. Citea foarte mult, cunoștea bine istoria universală, viața oamenilor iluștri și știa să povestească frumos aceste lucruri, captivându-ne pe toți.

A avut în viață și momente dificile, pentru că astfel

1.01.1929–7.10.2010

de oameni întotdeauna trezesc invidia și nemulțumirea mediocrităților, dar nu țin minte ca vreodată să exprime injurii la adresa lor sau să manifeste ură. A avut un singur credo: să facă bine oamenilor, chiar dacă o vorbă din popor spune altfel. A dăruit oamenilor tot ce a avut mai bun în el, fie că era vorba de pacienți, de colegi, de rude sau familie.

Cred că nu exagerez dacă spun, că este unul din puținii medici, care a trăit respectând „bucuria” jurământului lui Hipocrate. Într-un interviu, el a spus: „Medicina este o artă. Ea are nevoie de oameni care iubesc omul și își iubesc profesia. În medicină trebuie să lucrezi fără pauză, în orice zi”. Și a lucrat până în ultima clipă. Cu o zi înainte de a fi internat în spital, a fost în clinică să-și viziteze pacienții. A dat oamenilor lumină din lumină până la ultima scânteie.

O altă trăsătură, care mă încânta, a fost dragostea lui de adevăr. Întotdeauna avea curajul să spună lucrurilor pe nume și abia acum, de la înălțimea vârstei mele, îmi dau seama cât de greu i-a fost să-și păstreze principialitatea și verticalitatea.

Mă socot un om fericit și mulțumesc soartei, părinților și lui Dumnezeu pentru că am avut parte în viață de un frate, care mi-a fost și frate, și părinte, și prieten.

În familia mea fratele Costică întotdeauna a fost stimat, iubit și așteptat. El a lăsat o urmă adâncă în sufletul copiilor mei și sunt sigur că ei îi vor purta amintirea peste ani.

La unul din jubileele fratelui Costică, soția Raisa i-a dedicat o felicitare în versuri, din care am selectat o strofă în încheierea acestor amintiri:

Cu făclia luminoasă
Vii de-atunci în orice casă
Și din muc de lumânare
Aprinzi rug de vindecare.
În făclia luminoasă,
Cade ceara-nfierbântată
De pe inima-ți curată
Lăsând urme pe Pământ
Stropi din sfântul jurământ,
Pe icoana nepătată
Cade ceara-nfierbântată.